

Универзитет у Београду
Факултет политичких наука
Београд, 12. октобар 2025.

На седници Одељења за међународне студије која је одржана 28. августа 2025. године предложена је Комисија за оцену подобности за јавну одбрану завршног рада мастер академских студија (MA Peace, Security and Development) кандидата Немање Георгијевића под називом „The Liminal in European Union Enlargement – A Case Study of the Contested Jadar Lithium Mine Project in Serbia“. Том приликом одређена је и комисија у саставу:

Проф. др Маја Ковачевић, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука (председница)

Доц. др Милан Крстић, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука (члан)

Проф. др Филип Ејдус, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука (ментор)

ИЗВЕШТАЈ

Мастер рад Немање Георгијевића под називом *The Liminal in European Union Enlargement – A Case Study of the Contested Jadar Lithium Mine Project in Serbia*, писан је на 74 страна. Сходно Правилнику о академској честитости Факултета политичких наука, мастер теза је прошла проверу оригиналности у програму Turnitin. Рад је аутентичан и не садржи елементе плагијата.

Предмет истраживања јесте однос између Европске уније и Србије кроз анализу контроверзног пројекта експлоатације литијума „Јадар“. Рад полази од питања зашто је Европска унија, као заједница која се темељи на либерално-демократским вредностима и владавини права, наставила да подржава пројекат који је изазвао снажно противљење јавности у Србији и који је влада формално обуставила под притиском грађанских протеста. Кандидат настоји да објасни како Европска унија оправдава овакву политику у контексту сопственог идентитета и приступа земљама кандидатима.

Централна хипотеза рада је да се овај парадокс може разумети кроз концепт лимиалности, који се у раду користи да би се описала „између“ позиција Србије у процесу приступања ЕУ. Лимиалност се односи на стање пролазности и неодређености које омогућава Унији да помири своје вредности и интересе. Полазећи од критичког конструктивизма, кандидат развија оригиналан теоријски оквир који спаја анализу дискурса и концепт лимиалности као аналитички алат за разумевање ЕУ политике према Србији.

Методолошки, рад се заснива на квалитативној анализи дискурса званичних докумената, укључујући оснивачке уговоре ЕУ, Споразум о стабилизацији и придруживању, Уредбу о критичним сировинама (Critical Raw Materials Act) и Меморандум о разумевању између Србије и Европске уније. Кандидат пажљиво

реконструише наративе којима ЕУ артикулише сопствени идентитет као демократске и одговорне заједнице, као и дискурсе којима Србију позиционира као „другог“ и „простор проласка“ између Истока и Запада.

У теоријском поглављу, аутор интегрише кључне појмове критичког конструктивизма а то су *différance*, *онтолошка сигурност*, *секуритизација* и *дискурс* у јединствен аналитички оквир. На овај начин рад премोшћује разлику између ендогених и егзогених објашњења спољне политике ЕУ и нуди критичко читање процеса проширења као „политичког ритуала прелаза“.

У аналитичком делу рада, кандидат показује да се приступни процес Србије може разумети као ритуални процес у три фазе: раздвајање (период пре кандидатуре), лимиалност (преговори и условљавање) и поновно укључење (чланство које се стално одлаже). Управо ова лимиална позиција омогућава Европској унији да у пракси делује супротно својим прокламованим вредностима. Она то чини подржавајући ауторитарне режиме или еколошки спорне пројекте али без угрожавања сопственог моралног идентитета.

Рад убедљиво показује како се политика према Србији уклапа у шири контекст геоекономске трансформације ЕУ и настојања да се обезбеде критичне сировине за зелену транзицију. Кроз анализу случаја Јадар, кандидат показује да је Унија „безбедносно“ и идентитетски легитимисала пројекат као нужан за енергетску независност, упркос противљењу јавности, чиме је одступила од сопствених демократских стандарда.

У закључку, кандидат истиче да је лимиалност Србије не само институционално већ и симболички конститутивна за европски идентитет као простор на коме се испитују и потврђују границе Европе. Рад пружа теоријски допринос развоју критичког конструктивизма кроз примену појма лимиалности у анализи проширења, као и емпиријски увид у противречности европске политике у области енергетике и екологије.

Комисија констатује да је кандидат у свом раду показао висок степен академске зрелости, аналитичке прецизности и оригиналности. Рад је уједно теоријски добро утемељен и емпиријски поткрепљен, што га чини значајним доприносом истраживању односа Србије и Европске уније из перспективе критичке теорије међународних односа.

На основу свега наведеног, Комисија сматра да мастер рад кандидата Немање Георгијевића под насловом „*The Liminal in European Union Enlargement – A Case Study of the Contested Jadar Lithium Mine Project in Serbia*“ испуњава све услове прописане Правилником и може се прихватити за јавну одбрану.

Комисија:

Проф. др Маја Ковачевић, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука (председница)

Доц. др Милан Крстић, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука (члан)

Проф. др Филип Ејдус, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука (ментор)